

SLOVENSKI NAROD

Izha, vsak dan popoldne, izvešči nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2,50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati peti vrst a Din 4.— Popust po dogovoru, inzerati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za izjemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Postna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Krivdorek dunajske arbitražne komisije:

Madžarska je dobila 90 odstotkov svojih zahtev

Razsodba Italije in Nemčije pomeni nov hud udarec Češkoslovaški, ki so ji odvzeli najbogatejše pokrajine in ji pustili samo pasivne kraje — Madžarski prisojeno ozemlje mora izročiti v petih dneh

DUNAJ, 3. novembra. Sinoči ob 18. sta nemški zunanji minister Ribbentrop in italijanski zunanji minister Ciano objavila češkoslovaškemu zunanjemu ministru dr. Chvalkovskemu in madžarskemu ministru dr. Chvalkovskemu v sporu med Češkoslovaško in Madžarsko.

Ob 14. je bila prva konferenca zaključena, nakar sta se Ribbentrop in grof Ciano s svojimi ožjimi sodelavci umaknili k posvetu. Ob 1. je bilo prirejeno v marmorni dvorani skupno kosilo vseh delegacij, ob 18. pa sta Ribbentrop in grof Ciano pozvala češkoslovaškega zunanjega ministra Chvalkovskega in madžarskega zunanjega ministra Kanyo ter jima sporočila naslednjo razsodbo:

V smislu prošnje, ki sta jo naslovili kr. madžarska vlada in vlada češkoslovaške republike na nemško in italijansko vlado, naj bi ti dve vladi potom arbitražne razpravljali o spornih vprašanjih, ki so nastala med kraljevino Madžarsko in Češkoslovaško republiko glede ozemlja, ki naj se odstopi Madžarski ter na osnovi not, ki so bile o tem izmenjane dne 30. oktobra 1938. med zainteresiranimi vladami, sta se danes sestala na Dunaju nemški zunanji minister Joahim von Ribbentrop in zunanji minister Nj. Vel. kralja Italije in cesarja Abesinije grof Galeazzo Ciano. Ko sta se enkrat izmenjala misli z madžarskim zunanjim ministrom Kanyo in češkoslovaškim zunanjim ministrom dr. Františkom Chvalkovskim sta izdala naslednjo arbitražno razsodbo:

1. Kraji, ki se odceplijo od češkoslovaške republike in odstopijo Madžarski, so obelježeni v priloženem zemljevidu. Točna določitev meje na licu mesta je prepuščena posebni češkoslovaško-madžarski komisiji.

2. Evakuacija ozemlja, ki se s strani Češkoslovaške odstopi in ki ga zasede Madžarska, se prične 5. novembra 1938 in se mora končati 10. novembra 1938. Posebna madžarsko-češkoslovaška komisija bo takoj določila posamezne etape, po katerih se mora izvršiti evakuacija, odnosno zasedba. Ta komisija ima določiti tudi vse ostale modalitete.

3. Češkoslovaška vlada mora poskrbeti, da ostane ozemlje, ki se odstopi Madžarski, v rednem in normalnem stanju;

4. Vprašanja, ki nastanejo v zvezi s to odcepitvijo ozemlja, blazit vprašanje državljanstva in opejce, bo reševala posebna češkoslovaško-madžarska komisija;

5. Prav tako bo posebna češkoslovaško-madžarska komisija določila podrobnejše odredbe za zaščito oseb madžarske narodnosti, ki bodo ostale na češkoslovaškem ozemlju, kakor tudi glede zaščite oseb nemadžarske narodnosti, ki žive na ozemlju, ki se odstopi Madžarski. Ta komisija mora tudi poskrbeti za to, da se madžarskemu življu v Bratislavi zagotovi isti položaj, kakor ga imajo ostale tamošnje narodnostne skupine;

6. V kolikor bi nastale zaradi te odcepitve ozemlja težave gospodarske in prometno-tehnične narave z ozemljem, ki ostane Češkoslovaški, mora madžarska vlada storiti vse, kar je v njeni moči, da se te težave odstranijo v soglasju s češkoslovaško vlado;

7. V kolikor bi se pojavile težave ali sum glede načina izvršitve te arbitražne razsodbe, se morata madžarska in češkoslovaška vlada o njih neposredno sporazumeti. Če pa v kakem vprašanju ne bi prišlo do sporazuma, morata dotično vprašanje predložiti v končno odločitev nemški in italijanski vladi.

Slovaška in Podkarpatska Rusija sta z novo mejo skoraj razpolovljeni

Madžari so dobili več, kakor pa so pričakovali

DUNAJ, 3. novembra. Obenem s pismeno razsodbo arbitražnega sodišča je bil izročen predstavniku ČSR in Madžarske tudi zemljevid z vrisano novo mejo med ČSR in Madžarsko. Nova meja poteka takole:

Južno od Bratislave teče meja ob železniški progi Bratislava-Noví Zamki do Šale, ki pripade Madžarski, od tu zavije proti severovzhodu, tako da teče južno od Nitre, kjer seka železniško progo severno od Vrabce in gre dalje v severovzhodni smeri nad Levicami, ki prav tako pripadajo Madžarski. Odtod gre meja nekako 30 do 50 km severozapadno od dosežanja madžarske meje po pobočju slovaške Krušne gore, tako, da pripadajo Madžarski mesta Lučenec, Rimska Sobota, Jelšava in Rožnava. Tu

krene meja v vzhodni smeri severno od Košic, ki pripadajo Madžarski.

Pri Košicah zavije meja ostro proti jugovzhodu in pride pri Slovenskem Novem mestu na dosežanje državno mejo. Potem zavije zopet proti severovzhodu in gre tik za Užhorodom, ki ga je arbitražna komisija prisodila Madžarski.

Ob pobočju Vihorlata gre meja v ravni smeri proti jugovzhodu tako, da seka železniško progo severno od Mukačeva, ki pripade Madžarski. Od Mukačeva gre meja proti jugu do državne meje tik nad rumunsko obmejno postajo Halmec, vendar pa tako, da ostane Sevljuš češkoslovaški.

Nova meja seka na 17 krajev železniške proge, tako da Praga nima sedaj nobene neposredne železniške zveze s Podkarpatsko Rusijo.

„Tudi ta udarec nas ne bo zlomil!“

Prva objava dunajskih sklepov v Pragi

PRAGA, 3. novembra. Sinoči ob 22. je bilo po radiu objavljeno poročilo o sklepih dunajske arbitražne komisije. Poročilo pravi med drugim:

Danes so bile z odločbo arbitražnega sodišča, v katerem sta bila zastopnika Italije in Nemčije, določene končne meje naših držav. Madžarska je zahtevala plebiscit v vsej Slovaški in Podkarpatski Rusiji in reklamirala zase vsa večja slovaška mesta, med drugim tudi Bratislavo in Nytro ter naposled skupno mejo s Poljsko. V smislu teh njenih zahtev bi Podkarpatska Rusija sploh izginila. V svojih protipredlogih je

Češkoslovaška zahtevala pravico samoodločbe in določitev meje na etnografski osnovi, tako da bi se odcepilo od češkoslovaške republike samo one pokrajine, v katerih je nad polovico prebivalstva madžarske narodnosti.

Odločitev dunajske arbitražne razsodbe je za nas neizmerno bolesta in huda, toda tudi pod tem udarcem ne bomo klonili. Čehi, Slovaki, in Rusini smo trdno odločeni, da si z združenimi močmi gradimo federativno državo, pri čemer se bomo izogibali napak preteklosti in z zaupanjem gledali v bodočnost. Kakor hitro se je iz-

vedelo za sklep arbitražnega sodišča, sta predsednik slovaške vlade dr. Tiso in predsednik podkarpatske vlade msgr. Voľoshin izjavila, da ostanejo Slovaki in Rusini skupno s Čehi ter da hočejo z združenimi

močmi graditi boljše bodočnost. Stori bomo vse, da si uredimo svoje življenje v svojem skupnem domu tako, da bo češkoslovaška republika postala zares pravi dom treh bratskih slovanskih narodov.

Madžari triumfirajo

Imreedy se zahvaljuje Italiji, Nemčiji in Poljski za izkazano podporo in pomoč

BUDIMPEŠTA, 3. novembra. Predsednik madžarske vlade Bela Imreedy je imel snoči ob 21.20 po radiu govor, v katerem je med drugim dejal:

Bratje Madžari! Odločitev je padla. Več sto tisoč Madžarov in skupaj z njimi vrli Slovaki, Rusini in Nemci, ki so več sto let delili z njimi dobro in zlo, se vračajo v tisočletno madžarsko državo. Komarno, Novi Zamky, Levice, Rimska Sobota, Rožnava, Berehovo, Mukačevo, Užhorod in Košice so zopet naši. V soboto krenejo naši vojaki na pot in čez nekaj dni bodo ponosno madžarske zastave pod zaščito naše vojske plapolale na naših novih mejah. V svečanem razpoloženju pozdravljamo naše mile brate, ki se vračajo v domovino po 20letnih mukah in junaški borbi. Odslej bodo z nami skupaj delali in se borili, da bo ta država postala čim lepša in srečnejša ter čim močnejša. Zahvaljujem se obenem prijateljskim velesilam, da sta vzeli nase težko nalogo odločitve z namenom, da v zvezi s preurejeno češkoslovaško državo ustvarita take življen-

ske pogoje, ki bodo omogočili miren napredok. Ta naloga je bila težka in odgovornost polna in zato jim je hvaležen vsak Madžar, čeprav nam niso mogli povrniti vsakega Madžara, ki živi na češkem ozemlju in tudi ne nekaterih zgodovinskih mest, ki bodo ostala izven novih meja. Toda to je bilo neizogibno, kajti odločitev sloni na etnografskih načelih, ki jih je postavila monakvska konferenca. Mi pa smo se zavezali, da bomo brez ugovora sprejeli odločitev arbitraže. Naša borba je uspešno končana, za kar se moramo zahvaliti bratski pomoči Nemčije, Italije in Poljske. Madžarska domovina se je povečala in po 20 letih žalosti je to prvi veliki madžarski dan. Zahvaljujem se božji previdnosti!

Takoj potem, ko so bili objavljeni dunajski sklepi, so bile prirejene velike manifestacije pred nemškimi, italijanskimi in poljskimi poslanstvom ter pred predsedstvom vlade, ki so trajale pozno v noč. Glavna proslava madžarske zmage bo v nedeljo v Budimpešti.

ČSR je gospodarsko uničena

Ostale so ji samo pasivne pokrajine, a še te brez neposrednih komunikacijskih zvez

Praga, 3. nov. e. Belvederska arbitraža je zadala Češkoslovaški težak udarec. Ne samo, da bo morala odstopiti Lučenec, Levice in Nove Zamke, temveč mora dati tudi Košice, največjeje gospodarske in nacionalni center Slovaške. Se težje je prizadela Podkarpatska Rusija, ki izgubi svoj kulturni center Užhorod in največjeje gospodarsko mesto Mukačevo. Edina železniška zveza, ki gre od Češke proti vzhodu, je pretrgana ne samo pri Košicah, temveč še na dveh drugih krajih, a ravno tako so pretrgane glavne ceste in telefonske zveze. Kar je ostalo Podkarpatske Rusije Češkoslovaški, je popolnoma nesposobna za življenje, saj so vse njene komunikacije usmerjene na jug proti Madžarski. Edina važnejša cesta, ki je ostala na ozemlju Podkarpatske Rusije, je okrajna cesta iz Velikega Dereznja proti zapadu, ki pa ne prenese večje obremenitve.

Nova Češkoslovaška prav gotovo ne bo v stanju, da ustvari prometne zveze v Podkarpatski Rusiji in to tem manj, ker bi to zahtevalo ogromne stroške, poleg tega je pa okrnjeni del Podkarpatske Rusije, ki je ostal Češkoslovaški, popolnoma gorati in pasivno ozemlje.

Madžarske maksimalne zahteve so se našle na odstop ozemlja v izmeri 14.106 km², na katerem živi 1.346.000 prebivalcev. Po belvederski arbitraži so Madžari dosegli skoraj 90% svojih zahtev, saj obsega ozemlje, ki ga mora odstopiti Češkoslovaška, okrog 12.000 km² z 1.000.000 prebivalcev. Med temi prebivalci je okrog 600.000 Madžarov, 350.000 Slovakov in Rusinov in okrog 50.000 Nemcev. Glede Košic, za katere se je vodila posebno huda borba, je ugotovljeno, da so leta 1930 šteje 42.245 Slovakov, 11.504 Madžarov in 3354 Nemcev. Skoraj enako razmerje je v Lučencu, kjer živi 8725 Slovakov in 4007 Madžarov. Glede Podkarpatske Rusije pa se ceni, da je število prebivalstva, ki bo pripadlo Madžarski, okrog 220.000 in sicer 70.000 Madžarov, 50.000 Slovakov in 80.000 Rusinov.

Strogo vzeto dunajska razsodba ni rešila manjšinskega problema. Dosedaj je bilo samo 6 odstotkov madžarskega naroda v položaju narodne manjšine na Češkoslovaškem, z dunajsko razsodbo pa se je pretvorilo 20 odstotkov Slovakov in Rusinov v narodno manjšino na Madžarskem. Na Madžarskem bo sedaj petkrat več nemadžarskih manjšin, kakor pa madžarske manjšine v ČSR.

V Parizu in Londonu so presenečeni

Dunajska razsodba presega tudi najsmelejša pričakovanja — ČSR je za zapadno demokracijo izgubljena

PARIZ, 3. nov. br. Pariške kroge je dunajska razsodba silno iznenadila. Po prejšnjih napovedih iz Rima in Berlina so pričakovali, da bodo na Dunaju v večji meri upoštevali češkoslovaško stališče. To, kar je dobila Madžarska, presega vse prič-

kovanje. Listi so zaradi tega skrajno rezervirani in očitajo vladi, da je napravila veliko pogreško, ko je prepuстила razsodbo v tem sporu samo Nemčiji in Italiji.

London, 3. nov. br. Le trije londonski listi komentirajo dunajske sklepe. Madžarom naklonjeni »Daily Mail« čestita madžarski vladi k temu veljkemu uspehu in piše, da je Madžarska s tem naposled vendarle razbila verige trianonske mirovne pogodbe, v katere je bila vkovana dolgi 20 let. Sedaj ji je odprta pot, po kateri bo mogla zopet združiti svoječasno odcepljene pokrajine in obnoviti blek krone sv. Štefana. Ostali listi v naslovih izražajo svoje začudenje nad nepričakovano dunajsko razsodbo, se pa izogibajo vsakega komentarja. V vladnih krogih so skrajno rezervirani, a ne prikrivajo, da take razsodbe niso pričakovali. Zavedajo se, da je s tem Češkoslovaška končno veljavno izročena na milost in nemilost Nemčiji in Italiji ter da ji ne preostane nič drugega, kakor da se nasloni na os Rim-Berlin.

Nemško mnenje

Essen, 3. nov. AA. DNB. O večeršnjih sklepih dunajskega razsodišča piše »Essener National Zeitung« med drugim, da so dunajski sklepi končna, potrditev narodnostnega urejevanja v novi Evropi, Nemčija je bila na čelu tistih, ki so se borili za zmago tega načela. Zato je s tem v očeh Nemčija mogla skupno s svojimi prijateljskim najti sporazum na Dunaju

in mu dati ves pomen. Dunajski sklepi so v bistvu izraz revolucionarne volje narodov. Temu izrazu so dunajski sklepi dali končno obliko in zato moramo računati, da bo ta ureditev dolgotrajna. Brez pretirane optimizma lahko rečemo, da se z dunajskimi sklepi začnejo dolga doba miru in znamenju prijateljstva med Nemčijo in Italijo in njunega prijateljstva z narodi Srednje Evrope in jugovzhoda.

Češkoslovaška

in os Rim — Berlin

Dunaj, 3. nov. AA. Stetani. Češkoslovaški minister za zunanje zadeve Chvalkovsky je dal izjavo direktorju »Giornale d'Italia« o novi češkoslovaški politiki. Je Chvalkovsky izjavil, da se bodo v najkrajšem mogočem času vršile volitve novega predsednika republike in da se bodo takoj potem lotili notranje rekonstrukcije na temelju federacije med tremi avtonomnimi pokrajinami Češke, Slovaške in Karpatske Ukrajine. Odločno se bodo lotili izkoreninjenja komunizma in vsega onega, kar ga spremlja. Glede zunanje politike je Chvalkovsky izjavil, da bo nova Češkoslovaška odločno gravitirala na os Rim-Berlin, prizadevajoč si pri tem, da vstopavi z Italijo najtesnejše zveze prijateljstva in sodelovanja. Chvalkovsky je rekel: Moja težnja je, da sledim primeru Jugoslavije in da politične in gospodarske odnose med Italijo in Češkoslovaško postavim na isti nivo realnosti in pristrčnosti, na katerega so postavljeni tudi italijansko-jugoslovenski odnosi. Razume se, pravi Chvalkovsky dalje, da smo istotako sklenili vpostaviti z Italijo pristrčne odnose z vsemi ostalimi sedmimi državami. Minister Ciano, čegar nasvetov nisem pozabil in ne morem pozabiti, mi je obljubil jamstva Italije, čim bodo narodnostni problemi Češkoslovaške končno razčiščeni. Jamstvo Italije z jamstvom Nemčije bo nudilo najvrstejšo oporo za zunanjo politiko Češkoslovaške in za novo globoko prijateljstvo med Italijo in mojo državo.

Novi načrti

Chamberlaina

London, 3. novembra. (Havas). Diplomatski urednik »Stara« piše, da se namerava Chamberlain ponovno sestati s Hitlerjem. Angleški veleposlanik v Berlinu sir Neville Henderson je v Londonu pripravil že vse potrebno za ta sestanek. V Berlin bo ponesel s seboj potrebna navodila. Sestanek naj predstavlja nadaljevanje stikov, ki so se začeli v Monakovu, da si je bilo to prvotno predvideno šele za čas po božičnih praznikih. Ko bodo opravljene vse priprave, bo Chamberlain sam prevzel odgovornost za nova pogajanja s Hitlerjem. Ta sestanek bi bil uvod za sestanek štirih velesil, in sicer Anglije, Francije, Nemčije in Italije. Na tem sestanku bi naj bil sprejet mirovni načrt, ki naj bi zagotovil Evropi mir za štiri leta. Chamberlain je prepričan, da take pogodbe ne bi bilo mogoče takoj doseči in zato želi opravičiti to delo postopno. Najprej se bo potrudil, da bi na to pristala Nemčija. Med velesilami naj bi se začetek sklenil dogovor, da ne bodo uporabljale strupenih plinov v primeru vojne ter da ne bodo bombardirale iz zraka civilne prebivalstva v mestih. Obenem naj bi se omejilo tudi izdelovanje bombnikov.

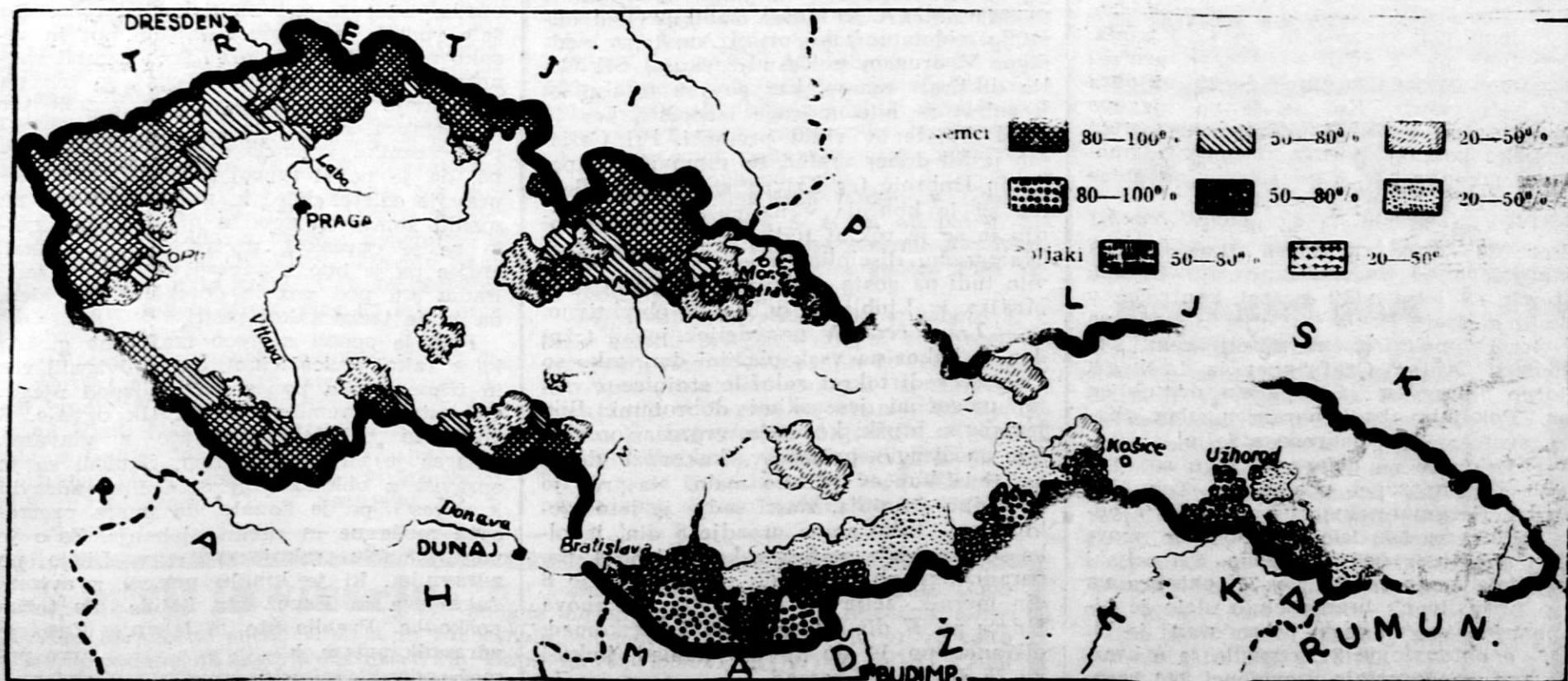
V angleških vodah potopljen parnik

London, 3. nov. e. Na zelo skrivnosten način je bil ob angleški obali v angleških teritorialnih vodah vodah obstreljevan in potopljen španski trgovski parnik »Cantabria«. Deset milj od angleške obale v provinci Norfolk pred mestom Cromer je prebivalstvo opazovalo, da je neznanca vojna križarka začela obstreljevati španski parnik, ga potopila, nato pa izginila. Na kraj dogodka je prva priplula angleška vojna ladja »Monkwood«, ki je obvestila po radiu ostale ladje in radijske postaje. Na kraj dogodka je prišlo več parnikov, ki so rešili posadko, med njimi tudi kapitana, njegovo ženo in otroka. Več mož posadke je neznan križarka vzela s seboj. Kakov zahtuje kapitan, je bila to Francova križarka »Nadir«. Angleška admiralihta je takoj uveljavila vsestransko preiskavo. Dogodek je izzval v Angliji veliko razburjenje, zlasti zaradi tega, ker se je pripetil v angleških teritorialnih vodah.

7260 volišč

B. 3. nov. Državni odbor je določil število volišč za vsa država. V vsej državi bo 7260 volišč in so razdeljena takole: dravska banovina 637, dunajska 1330, savska 1263, primorska 486, vrbska 505, drinska 777, zetska 494, moravska 872, varždarska 755, a Zemun, Beograd in Pančevo 131 volišč. »Službene novine« objavljajo obenem tudi predsednike volišč.

Curli, 3. novembra. Beograd 10, Pariz 11.275, London 20.5625, New York 440.625, Bruselj 74.525, Milan 23.175, Amsterdam 37.30, Berlin 176.40, Praga 15.12, Varšava 82.85, Bukarešta 3.25.

Prvi je opazil nesrečo trafikant K. Irt, ki je takoj sklenil ljudi, da so dvignili voz in izkopali oba ponesrečenca izpod njega. Oba sta nepremično ležala tik ograje. Z voza sta priletela v ograjo z glavami. Udarci je bil seveda silen. Skušali so ju spraviti z obkladki in domačimi zdravili, kar zavest, pa je kazalo, da imata pretresene možgane in prebita lobanje. Zato je nek domačin takoj odhitel v Ljubo po zdravnika, ki je kmalu prispel z avtom. Zdravjeva in Papež sta dobila res težke poškodbe. Prebila sta si lobanje. Zato je zdravnik potemtaj, ko jima je bilo živno pomoč, odredil takojšnjo prevozo v bolnico.

Pozor! Romantičen film, kakršnega še niste videli!!!
Vroč mehikanska kri in temperament v plesu, glasbi, mladosti in lepoti!
V glavni vlogi DOROTHY LAMOUR kot
★ MANUELA ★
TEMPO! TEMPO! TEMPO!
PREMIERA! KINO MATICA 21-24 Danes ob 16., 19. in 21. uri!

DNEVNE VESTI

Izredna glavna skupščina JUU. Jugoslovensko učiteljsko združenje, sekcija za dravsko banovino in Ljubljani sporoča po obvestilu od centralne JUU v Beogradu, da do danes ministrstvo prosvete ni izdalo dovoljenja za dopuste delegatom za izredno glavno skupščino Jugoslovenskega učiteljskega združenja, ki je bila sklicana za 6. november t. l. v Zagrebu. Ker sprito kratkega roka odslej ni več mogoče izvršiti tehničnih priprav za skupščino, je glavna uprava JUU skupščino odložila. O nadaljnjih ukrepih bo sklepal upravni odbor JUU, ki bo zaradi tega pozvan na sejo.

Premogovnik v Murskem Središču. V občinski upravi v Murskem Središču je bila večerjajna dražba konkurznih mas premogovnika Peklenica. Karlo Vargazon. Premogovnik je prišel v konkuz 2. leta 1932, ko so znašala aktivna okrog 6.000.000, pasiva pa okrog 22.000.000 din. Premogovnik je kupila Mestna hranilnica v Mariboru za 4.000.000 din. Drugih ponudnikov ni bilo. Prodaja pa se ni pravnovredna, ker ji lahko zainteresirani ugovarjajo. Poleg državnega erarja je zainteresiranih na tem premogovniku še več gosposki podjetji, pa tudi razne tvrdke in delavci. Glavni upniki so pa hipotekarni zavarovalni. Po izjavi ravnatelja mariborske Mestne hranilnice bo rudnik obratoval naprej in sicer se z večjo kapaciteto.

Razstava naše grafike na Danskem. Ob 20 letnici Jugoslavije je bila otvorjena te dni v danskem mestu Odenu razstava jugoslovanske grafične umetnosti. Razstava je bila prirejena na pobudo danskega knjižničarja in velikega prijatelja Jugoslavije E. Hansena ob sodelovanju beograjskega društva Cvijeta Zuzorić in drugih jugoslovanskih korporacij. Iz Odena bo razstava prenesena v Aarhus, največje mesto celinskega dela Danske, kjer bo svečano otvorjena 9. t. m. Potem bodo pa prenesli razstavo v prestolnico Kopenhagen, kjer bo svečano otvorjena na naš državni praznik 1. decembra.

Ljubljani 8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 763,6, temperatura je znašala 3 stopinje.

V smrt zaradi težke bolezni. V Zagrebu je skočil v Savo Marijan Šolič. Zadnje case je bil živčno bolan in tožil je o bolečinah v želodcu. Pravil je, da se je naveličal življenja in da si ga bo končal.

S sekirico se je udarila trikrat po glavi. Služkinja Katica Cvetko v Petrinji je sekirico in se trikrat udarila z njo po glavi. Našli so jo vso okrvavljeno na podstrešju. Ko je prišla k sebi, je povedala, kaj je storila. Prepeli so jo bolnico. Dekle noče povedati, kaj jo je pognalo v obup.

Samomor bivšega bankirja. V subotški židovski policijski je umrl v torek zvečer trgovski potnik Geza Rein, ki se je zadrževal v morijem. Pokojni je bil v vojvodini splošno znan, saj je bil svojčas generalni direktor Adžansko-molske banke. Jel pa je spekulirati z vlogami malih vlagateljev in leta 1929 je svojo banko upropastil. Zaradi lažnega bankrotstva in konkurza je bil obsojen na leto dni roblje. Sledil so še drugi udarci in končno je mož obupal nad življenjem.

Nesreča na morju. Ob vходу v pristanišče Sv. Kristofor na otoku Rabu se je potopila jadrnica Vardar. Zavozila je na pečine. Morje, kjer se je potopila, je globoko samo 2 m. Jadrnica je bila namenjena iz Senja v Split in vezila je gradbeni les.

Iz Ljubljane

Tramvaj je prevozil na dan Vseh svetnikov 44.449 potnikov. Zdaj so znane točne številke o tramvajskem prometu na praznik Vseh svetnikov. V prometu je bilo 38 motornih voz in 7 priklopnih. V remini je počival sam in motorni voz, ki je v popravilu. Tramvajski vozovi so prevozili 7.554 km. Ob tej priliki se je naj-

Južno Afriko in v bivše nemške kolonije. V Zedinjenih državah in v Mehiki bomo zaključili pregled z obiskom Gran Chaka, kjer je vendar enkrat prišlo do sporazuma. Vabimo vse člane in prijatelje k mnogobrojnemu obisku. Vstop prost.

Šestjakobčani otvorijo letošnjo sezono v soboto 5. t. m. ob 20.15 s domačim delom dr. Alojzija Kraigherja družinsko dramo »Kolkovci«. Avtor je našemu gled. občinstvu dobro znan, saj so bila njegova dela uprizorjena s lepim uspehom v ljubljanskem, mariborskem gledališču in na drugih odrih. Igra je izvirno nastudirana in povsem na novo opremljena. Pri predstavi sodelujejo: Bučarjeva, Mlekuseva, Petrovič-Wrščerjeva, Gnidovec, Hanžič, Košak in Weber. V nedeljo 6. t. m. ob 20.15 se igra ponovi.

Nase čitatelje opozarjamo, da je izdala Glasbena Matica ljubljanska za svoj ponedeljski koncert koncertno programno knjižico, v kateri je priložena avtorjeva analiza simfonične kantate Zedinjenja za soli, zbor in orkester, ki se bo na tem koncertu izvajala. V interesu vsakega posetnika slavnostnega koncerta je, da si že prej prebere analizo, ki je nekak uvod ali razlaga k delu samemu. To je potrebno za boljše in lažje razumevanje cele izvedbe. Sporedova knjižica se dobi v knjižarni Glasbene Matice, kjer so na razpolago tudi vstopnice.

Mestno poglavarstvo ljubljansko je prevzelo slavnostni koncert Glasbene Matice ljubljanske, ki bo v ponedeljek 7. novembra ob 20. v veliki Unionski dvorani v proslavo 20 letnice našega osvobodjenja v oficielni program prireditve mestne občine ob priliki te proslave.

Združene ljubljanske Ciri Metodove družniške prirede v soboto, dne 5. t. m. dopoldne in popoldne zbirko za prireditve božične in obmejnih in narodnostno mesečnih krajev. Prosim, da vsak prispeva mal dar v korist te akcije.

Društvo absolventov državnih trgovskih šol v Ljubljani priredi drevi ob 20. v »Zvezdi« predavanje g. A. Gosarja o temi: »Razvoj socialne politike po vojni in njeni uspehi.« Vsi absolventi in prijatelji društva vjudno vabljene!

Igralec po znameniti noveli Ferdinanda Dostojevskega se predvaja v francosčini in nemščini. Uprava kina »Uniona« sporoča cenjenemu občinstvu, da si je nabavila od filma »Igralec« tako francosko kakor nemško verzijo in bo predvajala film v obeh verzijah, v francosčini in nemščini. Vsaka teh verzij je pripravljena popolnoma za sebe z francoskimi igralci Pierreom Blanchardom in Viviane Romanc. V nemški verziji pa igra glavni vlogi Lida Baarova in Albrecht Schönhaals. Francosko verzijo predvaja kino »Uniona« dnevo ob 16. in 21. uri, nemško verzijo pa ob 19. uri. Občinstvo bo tedaj prvič imelo priliko soditi, kateri film je boljši v katerem igrarju večji umetnik, v katerem je režija boljša itd. Na to zanimivost, da se od istega filma igra istočasno obe napravljene verziji, opozarjamo občinstvo prav posebno.

Češki tečaj za širo javnost. Tudi letos priredi Jugoslovansko-češkoslovaška liga brezplačen pouk češkega jezika za širo javnost. Vpisovanje bo danes v priložni učilnici šentjakobske šole ob 18.30 do 19. ure.

Najdeno otroško trupelce. V grmovju ob Ulici na grad je večerjaj našel neki grajski stanovalec trupelce novorojenčka, zavito v kos predpasnika. Trupelce so prenesli na policijsko upravo, nato pa v proskuro, kjer je bilo obducirano. Dele je bilo rojeno zdravo in je bilo splošno življenje, a takoj po porodu zadavljeno. Policija išče njegovo mater.

Ukradeni in izsledeni boa. Iz neke velike trgovine s krznom je oni dan zmanjkalo 3600 din vredna boa — srebrna lisica. Čim so dragoceno krzno pogrešili, so takvino prijavili policiji, ki je uveljavila preiskavo. Na podlagi polizvedb so ugotovili, da je kupila boa neka ženska v mestu za 450 din. Boa so seveda takoj zaplenili in kmalu izsledili tudi tatice v osebi že sare policijske znanke Marije G. Ta je večkrat prihajala v trgovino in ob ugodni priliki stisnila boa pod jopico, ne da bi jo kdo opazil. Tatfinka Marija se bo morala zopet zagovarjati pred sodnikom.

Tatvine. Iz skladišča Krekove gospodarske šole v Zg. Šiški je bila ukradena konjska oprema, komat, uzda in vaji v vrednosti 800 din. »Antoniu Knezu v Kozehar je nekdo ukradel za 1000 din satovja z medom. — v neki restavraciji je izmeknil tat Mariji Šarčevi denarnice s 100 din. — V Grablovcu ulici je nekdo ukradel Rafaelu Štancu dve kolesi, kurji tat pa se je pojavil tudi na Dolenski cesti, kjer je zmanjkalo iz kolesnjaka Josipa Kramarja sedem kolesi.

ARABSKA. Nekemu Arabcu je ukradel nekdo turban. Ne da bi sploh iskal tatu, je odšel Arabec takoj na pokopališče, kjer je potrpeljivo čakal. Ko so ga vprašali, zakaj čaka, je odgovoril: — Saj mora tat prej ali slej sam priti sem.

OBLEKE — PLETENINE — KARNION — NEBOTIČNIK. — Predstojništva uradov, zavodov in večjih podjetij je vsesvetska akcija Vrhovnega socialnega sveta mesta Ljubljane pred Vsemi svetj naprosila, naj bi akcijo priporočila uslužbenstvu in zbrala darovane odkupnine ter jih do 5. t. m. poslala akcijskemu odboru v Mahrovu hišo, pritičlje desno, na Krekovem trgu 10. Takih vabil je bilo razposlanih nad 150 uradom, zavodom in podjetjem ter se jih je doslej odzvalo samo 17. Akcijski odbor prav vljudno prosi vsa predstojništva za vplivno pomoč, da bo mogoče tudi o našem javnem uslužbenstvu poročati s tako veliko pohvalo, kakor zasluži ostalo prebivalstvo našega mesta, ki je v resnici za revesje spet pokazalo svoje zlato srce in odobrilo radodarno roko.

Legija koroskih borev v Ljubljani priredi v soboto 5. t. m. ob pol 9. uri zvečer v dvorani Kazino svečano akademijo s plesom. Igra vojaška godba. Ples vodi plesni mojster g. Jenko.

V društvu »Soča« bo v soboto 5. t. m. v salonu pri Levu ob pol 9. govoril o svetovnih dogodkih zadnjih 20 let g. prof. dr. Vinko Šarabon. Govoril bo najprvo o dogajanjih v Evropi od španije do Rusije, potem o najnovejših dogodkih v Srednji Evropi. Življenje v bližnjem orientu, reforme paše Kemala in borba Indije za samostojnost. Preko Avstralije se podamo v

Slabo vreme —
Nevarnost za polt!
Zdaj je treba kožo
pravilno zaščititi!

ELIDA IDEAL KREMA
... zaradi vsebine homomelisa posebno učinkovito

Samomor mlade žene

Ljubljana, 3. novembra. Snoči je bila obveščena viska stražnica, da si je v obupu končala življenje 31 letna delavčeva žena Katarina Černič, stanujoča na Glincah, Cesta IX št. 14. Ko je prišel njen mož Ladislav, zaposlen v čemažarjevi litografiji, zvečer kmalu po 21. domov, je našel vrata v stanovanje zaklenjena. Černič jih je odprl s svojim ključem, takoj pri vstopu v stanovanje pa mu je udaril v nos hud smrad. Prižgal je luč in v sobi na postelji zagledal nepremično ležečo ženo, dočim je pri postelji opazil umivalnik, poln še tečega ognja.

Černič je takoj odšel po zdravniška dr. Kancu, ki je nemudoma prišel v stanovanje, a vsaka pomoč je bila zaman. Žena je bila mrtva že najmanj dobro uro. Černičeva, ki je po rodu iz Železnikov, je bila živčno bolna. V poslovnem pismu, ki je ležalo pripravljeno na mizi, prosi moža, naj skrbi za oba otročiča, ki sta v nekem zavodu in pa za njen grob, da ne bo preveč zapuščen.

Dr. Kanc je o samomoru obvestil stražnico, nakar je pisala na Glince komisija, v kateri sta bila policijski zdravnik dr. Lužar in čeluzni črtnik g. Leopold Florjan. Na odredbo komisije je bilo truplo obupanke prepeljano v mrtvašnico splošne bolnice.

Iz Brežic

Novi šofer postnega avtobusa. Pred dnevi je bil premeščen iz Celja k tukajšnji poštni upravi kot šofer postnega avtobusa g. Krivec Vinko. V izdatno pomoč bo do sedanjim trem šoferjem, ki imajo mnogo naporena in odgovornega dela z vsakodnevni vožnjami v Kostanjevico. Novo mesto in Bičelsko ter celodnevni vožnji na brežiški kolodvor. Šoferji so b'li prezaposleni, saj niso imeli skoraj nič prostega časa. Voziti so začeli okoli štirih zjutraj in končali kasno popoldne. Najbolj pa je bil seveda vprežen naš s'mpatični g. Ogris Viljem, ki je vozil na progi Brežice—Kostanjevica—Novo mesto. Ta si bo sedaj malo oddahnil, ker ga na domostoval novi šofer g. Krivec. Novi moč g. Krivicu želimo pri službovanju v Brežicah obilo uspeha in zadovoljstva.

Zagonečka umora pri Celju

Celje, 3. novembra. Večerj ob 11. dopoldne je bila v mrtvašnici na pokopališču na Teharju obdukcija trupla neznanca, okrog 30 do 40 let stare ženske, ki so jo našli na praznik Vseh svetih umorjeno ob Voglajni v Čre u pri Celju. Obdukcijo je izvršil zdravnik g. dr. Bregani iz Celja v prisotnosti komisije pod vodstvom s. o. s. g. Detička iz Celja. Obdukcija je pokazala, da je bila neznanka umorjena v noči od ponedeljka na torek okrog dveh in da je bila zadavljena z vrvice, ki je bila pritirjena na pleteni jopici umorjene.

Preiskava, ki jo vodijo orožniki iz Štor z vso vnaemo, je že odkrila prve sledove. Truplo umorjenke si je ogledala med neštevilnimi drugimi ljudmi tudi natakarka goštinje »Amerike« na Sp. Hudičji pri Celju. Natakarka je po obleki in dežniku spoznala v umorjenici žensko, ki je bila v ponedeljek od 19.30 do 19.45 z neznanim. 35 do 40 let starim, kmečko oblečenim m'škim v gostilni »Ameriki«. Moški, ki je imel majhne zavahane brke in je govoril dolensko narečje, je naročil zase in za svojo spremljevalko po eno kravico, na-

to pa je odpovedal naročeni klobasi. Kmalu sta oba vstala, ne da bi kaj jedla in bila ter zapustila gostilno. Oba sta bila nekam zamišljena. Neznanka je imela pri sebi ročno torbico, ki je pozneje pri njenem truplu niso več našli. Umorjenka ima na zgornji čeljusti protezo. Njene identitete klub intenzivnemu poizvedovanju še niso mogli ugotoviti.

Iz Kranja

Vlom. V noči od ponedeljka na praznik so vlomili vdrl v trgovino dežnikarja Alojzija Jenka v Tavčarjevi ulici. Vlomilci so prišli iz ulice, ki vodi za šolo v roženvenko cerkev na dvorišče heše, od tod pa z vitrihi v Jenkovo trgovino in delavnico. Pra za prav je bil vlom precej drzno in riskantno izveden, saj je v hiši več strank in eden ali drugi bi se lahko zbudil. Vlom kaže, da roparjem ni šlo za blago, ampak le za denar. Našli so 501.— din v gotovini, pobrali so tudi 4 hranilne knjižice, Jenkovo vojaško knjižico ter več drugih dokumentov in listin. Blago so pa pustili pri miru. Z nastopajočo zimo se bo spet pričela sezona vlomov, kot se to navadno dogaja vsako leto.

Žetev smrti. Te dni smo imeli v Kranju kar tri mrljice hkratu, kar se že dolgo ni zgodilo in pomeni za naše mesto, če se šteje brez okolice, to število res pravo žetev smrti. V ponedeljek je na Skalcah umrla Zupane Ivanka, žena tovarniškega delavca. Pokopali so jo večerj popoldne ob 14 uri. V ponedeljek zvečer je umrl v starosti 90 let menda najstarejši kranjski mešanec in prava gorenjska grča g. Konrad Pučnik. Se ni dolgo, ko smo starega prijaznega gospoda videli na sprehodu. Za svojo izredno visoko starost je bil pokojni Konrad Pučnik še zelo svež in čil, le nekoliko naglušen je bil. Drugače pa se je še vedno zanimal za vsakdanje dogodke in ga humor do zadnjega ni zapustil. Bil je vedno odločen in zaveden naprednjak, ki je tudi svoje otroke vzgojil v naprednem duhu. Razumljivo je, da je bil član »Sokolskega društva« in »Narodne čitalnice« in podpornik gasilcev. Velikasten pogreb je dovolj priča spoštovanju kranjskega mešanstva do pokojnika. Pred krsto, katero so spremljali ob strani Sokoli, so nosili mnogo vencev. Pogrebni spreved je otvorila kranjska godba. Za krsto so pa poleg velikega števila mešanstva iz vseh slojev korakali čitalničarji, sokolska in gasilska četa v krojih. Čitalničarji so nosili svojo zastavo, Sokoli pa vse družstvene prapore. Pevci čitalnice so zapeli pred h'ro in na pokopališču pokojniku v slovo. Bil je res veličasten in lep pogreb, kakršnega je pokojni g. Pučnik kot mož poštenjak in narodnjak tudi zaslužil. Na praznik Vseh svetnikov je pa v Bleiševo ulici umrla gospa Marija Depoli, žena blaginjaka Mestne hranilnice. Pogreb je danes. Pokojnim blag spomin! Žalujemo ostalim naše iskreno sožalje.

Iz Novega mesta

Kostanjarij. Pri nas imamo razpostavljenih kar 7 stojnic, kjer se prodaja pečeni kostanj, kakor ga je prodajal na Dunaju, naš Janko Bože s svojo Piko. Do tu bi bilo vse dobro in prav. Pač pa se naša javnost ne strinja s tem, da se pošilja s kostanjem v javne lokale, zlasti še ponoči — otroci, ki ponujajo gostom kostanj v nakup. V tem pogledu bi morala nastopiti mladinska nadzorna oblast in preprečiti brezvestno izrabljanje otrok v trgovske svrhe, kajti taki pojavi zelo kvarno vplivajo na vzgojo otrok.

PRISTOPAJTE K JČ LIGI!

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Preklili, izjave beseda Din 1.—, davek posebej.
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

DOUK

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

Strojepisni pouk

(Desetprstni sistem.)
Večerni tečaj, oddelki od 1/2. do 8. in od 1/2. do 9. zvečer za začetenice in izvečance — pouk tudi po diktatu. Vpisovanje dnevo od 6. do 8. ure zv. Edinstvena strojepisnica, največja v Sloveniji s 40 pisalnimi stroji. Pričetek pouka 3. novembra. Šolnina zelo nizka. — Christof učen zavod, Domobranska cesta 15. Tel. št. direktorja 48-43. 2504

RAZNO

Nepremojljive Hubertuse trenčkovite in vse vrste dežnih plaščev, oblek, perila t. t. d. najboljši nakup pri PRESKER, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14.

KLIŠEJE

ENO VEČERJNO JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

TRAJNO ONDULACIJO s 6-mesečno garancijo v modernih frizurah Vam napravi z najnovejšim aparatom za ceno din 60.— »Salon Merlake, Sv. Petra c. 76. 1952

STOLE, POHISTVO otroške postelje in vsa popravila najceneje Breg 14. 2557

PRODAM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

OREHE n orehova jedra najboljše kvalitete vam dobavi v poljubni količini in po zelo ugodni ceni tvrdka M. Šoper, Hrastnik. — Zahtevajte vzorec oferto. 2548

Makulturni papir

proda
uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knafljeva ulica štev. 5

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

VPOKOJENKA iščemo. Fiks in provizija. Naslov v upravi Sl. Naroda. 2558

STANOVANJA

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

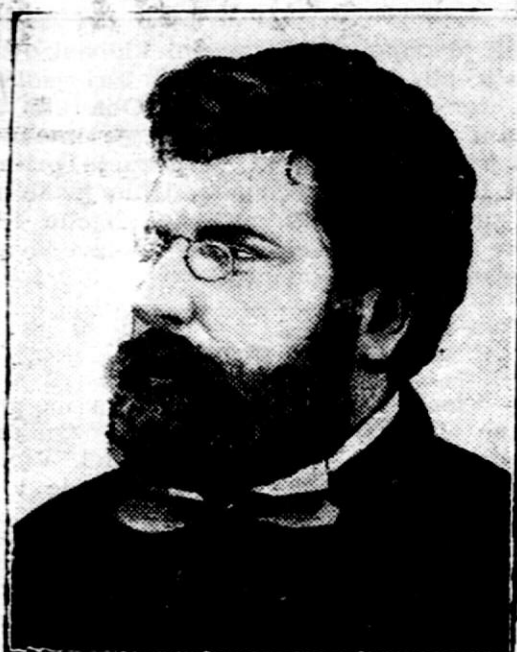
ENOSOBNO STANOVANJE parketirano, se takoj odda mali družini. Vprašati: Cojzova cesta Ciber. 2551

V burji in viharju Napet pomorski film, v katerem je dramatično podana borba policijske ladje s tihotapci alkohola. Strahotne scene viharja in razbesnelih elementov na širgem morju, so tako verno podane, da zastaja občinstvo dihi! Danes ob 16., 19. in 21. KINO SLOGA, 27-30

Francozi slave skladatelja Bizeta

Ob 100-letnici njegove smrti so 2270-letni vprizorili njegovo opero „Carmen“

Vsa kultura Francije je proslavila v torek 25. oktobra 100-letnico rojstva Georga Bizeta. Velike svečanosti so se pričele v Franciji s slavnostno predstavo nesmrtnih oper „Carmen“ v pariški operi Comique v navzočnosti predsednika republike in vseh članov vlade. S tem se je tudi pričel slavnostni Bizetov teden, v katerem so po vrsti uprizorili še druge Bizetove opere. Obenem so priredili v Narodni knjižnici, v vestibulu Velike in Komične opere Bizetove razstave, na katerih je zbrano veliko bogastvo zanimivih spominov na osebnost in delo slavnega francoskega skladatelja. Opera Comique je uprizorila Bizetovo opero „Carmen“ že 2270-krat. Za slavnostno predstavo so naročili tudi nove dekoracije za 250 tisoč frankov. V jubilejnim tednu je bilo v Parizu tudi več koncertov, na katerih so izvajali Bizetove skladbe.

Te proslave so bile oster kontrast hladnega sprejema, ki ga je bilo deležno ne samo največje Bizetovo delo, njegova opera Carmen, temveč tudi druge skladbe. Vse so si težko utirale pot med ljudi. Georges Bizet je bil že rojen z dramatično in glasbeno tradicijo v duši. V Solesmesu najdemo na neki hiši spominsko ploščo, ki nam pravi, da je bil v tej hiši rojen François Chéri Del Sarte, slavn profesor dramatične deklamacije. Njegova sestra Aimée je bila mati Georgesa Bizeta. Tako je živel v Bizetu že od otroških let umetniški talent in njegova mati, ki je dobro vedela, da se brez žilavega dela ne dajo doseči veliki uspehi, ga je sama učila igrati na klavir in

peti. Pogosto je morala seči po raznih nedolžnih zvijač, da sinček ni obrnil glasbi hrbta. In tako je doživel sin skromnega profesorja petja in nečak slavne pianistke od devetih let v bodočega skladatelja. V dveh letih je dosegel prvo nagrado v igri na klavir, potem pa tudi prvo nagrado v igri na orgle. Dve leti pozneje je prejel prvo Veliko rimsko nagrado, kar je pomenilo že dobro polovico bodočega slave.

Tri leta bivanja v rimski vili Medici so zapustila v njem globoke sledove. Po povratku v Pariz je bila sprejeta v Komični operi „Guzla de l'Emire“, toda Bizet se ni hotel posvetiti njeni predelavi, ker je bil preveč zaposlen z naročeno opero „L'occi bisero“. Tedaj mu je bilo baš 24 let. To je bil obnem začetak mnogo obetajoče in nagle kariere, ki jo je pa žal prekinila zgodnja tragična smrt. Francoska glasba je izgubila izredno nadarjenega mojstra. Bizetovo delo, čeprav komponirano v razmeroma zelo kratkem času, ni zato nič slabše in nič manj bogato. Že na konservatoriju je bil znamenit učenec Halevyjeve skladateljske šole in na tem polju je ostal mojster. Že njegove prve skladbe so zelo ugajale okusu takratnega občinstva. Vse Bizetovo bogastvo zvokov je pa prišlo do polne veljave v operi „Carmen“. In vendar je tudi to opero zložil v 60 dneh v zatišju v Bougivalu, ne da bi se kaj žuril.

Neuspeh opere „Carmen“ je znan. Prva uprizoritev je bila 3. marca 1875 pred hladnim in brezbrzišnim občinstvom. Predstava je spominjala bolj na pogreb, kakor na premiero pozneje tako slavne opere. Takrat so bili uprizorili že „Arleatanko“ 15-krat skoraj pred praznim gledališčem. Mar naj bi ista usoda doletela tudi „Carmen“? Po 33 uprizoritvi je Bizet umrl, ne da bi doživel prve triumfe svoje opere. Na tujih gledaliških odrih je bila ta opera že zaslovela in s slavo ovenčana se je morala šele vrniti v Pariz, kjer je postala ena najbolj priljubljenih oper, ki je zdaj stalno na repertoarju največjih gledališč vsega sveta. 2270-ta uprizoritev „Carmen“ ob 100-letnici rojstva njenega skladatelja je najboljši dokaz, kako nerazumljivo hladno in brez vsakega razumevanja lahko sprejmejo v skladateljski domovini dela, ki postanejo potem svetovna znamenitost. Bizetov teden v Parizu je zelo pozno priznanje in zadoščanje genialnemu skladatelju, ki v svojem kratkem življenju 37 let ni niti videl lavorik, s katerimi so zdaj pokrili njegov grob in proslavili njegovo nesmrtno delo.

Gorenjski zimskosportni podsavez

Na seji širše uprave je bil določen tekmovalni spored za leto 1938-39

Jesenice, 2. novembra. V nedeljo popoldne se je v hotelu »Triglav« na Jesenicah vršila izredno lepo obiskana seja širše uprave GZSP. številna udeležba članov uprave in zastopnikov v podsavstvu včlanjenih edinic, je spominjala na prve seje podsaveza pred leti, ko je med funkcionarji in med mladino prevladoval še velik idealizem in čut odgovornosti za prostovoljno prevzeto delo. Med navzočimi smo videli starejše in izkušene delavce poleg mladih moči, s katerimi se bo delo v podsavstvu poživilo in okrepi. Med navzočimi so bili tudi zastopniki sokolskih društev in fantovskih odsekov, ki bodo krepko sodelovali pri reorganizaciji podsaveza, te danes najmočnejše medkrajne smučarske organizacije v naši državi.

Predsednik podsaveza g. Tomaž Godec iz Bohinjske Bistrice je uvodoma pozdravil navzoče, poročal o najvažnejših zadevah v podsavstvu in pozival vse navzoče, naj krepko primejo za delo v upravi, kakor tudi pri domačih sportnih edinicah. Tajnik g. Drago Azman je prečital in tolmačil savezno okrožnico, prečital razne prijave in dopise in omenjal, da se je v podsavstvu zadnjem času prijavilo 14 gorenjskih sokolskih društev, od katerih imajo nekatera močne smučarske odseke, tako, da šteje sedaj podsavez 34 edinic. O tehničnem delu je poročal načelnik tehničnega odseka g. Anton Langus.

O poročilih se je razvila daljša in zanimiva debata. V izpitno komisijo so bili določeni: Zupan Josip in Kramar Janko iz Mojstrane in Čop Jakob ml. z Jesenic. Daljša debata se je razvila o določitvi dneva in kraja za II. gorenjski smučarski zlet. Končno se je sklenilo, da se bo zlet

gorenjskih smučarjev vršil dne 14. in 15. januarja v Mojstrani, če bo pristala na pogoje, ako ne, se bo zlet vršil v Kranjski gori in Planici.

Po daljši debati je bil določen spored vseh smučarskih prireditev na ozemlju GZSP za leto 1938-39.

Vrstni red prireditev je naslednji:

18. XII. 1938. Medklubski izmenski tek 4x10 km v izvedbi SK Dovja-Mojstrane.
18. XII. 1938. Velezslalom na Ročci v izvedbi TK »Skale« Jesenice in sankarska tekma s Črnega vrha na Jesenice v izvedbi ASK »Gorenjca«, Jesenice.
26. XII. 1938. Alpska ali klasična kombinacija na Pustem rovtu v izvedbi SK »Bratstva«, Jesenice.
- v dneh 25., 26. in 27. XII. 1938 mladinski smučarski tečaj na Črnem vrhu, ki ga priredi ASK »Gorenjca«.
6. I. 1939. Mladinski slalom na Črnem vrhu v izvedbi ASK »Gorenjca«.
- in 8. I. 1939: klubski dan GZSP.
8. I. Medklubski vztrajnostni tek na 50 km v Mojstrani v izvedbi SK Dovja-Mojstrane.
14. in 15. I. 1939. Zlet gorenjskih smučarjev v Mojstrano združen s tekmo za prvenstvo GZSP v klasični kombinaciji.
21. in 22. I. 1939. Smučarske tekme članstva sokolske župe Kranj v Bohinju in alpska kombinacija ZFO na Črnem vrhu.
28. in 29. I. 1939. Tekma za prvenstvo JZSS v klasični kombinaciji.
5. II. 1939. Medklubske smučarske tekme na 18 km v izvedbi Sm. k. »Poljanec«, Kranj in medklubska tekma v alpski kombinaciji v Kranjski gori v izvedbi

P. W.: V zelenem pecku

roman

MLADI J. E. GRAY

Pred palačo družbe Gray-Motors se je ustavil velik avto. Ustavil se je pred glavnim vhodom in vratarji, ki je bil prihitel odpret vratca avtomobila, je za hip zaprl sapo. Nobenemu uslužbencu GM namreč ni bilo prijetno, kadar je prišel sin lastnika družbe, mladi John Elias Gray, obiskat svojega očeta. To je pomenilo navadno celo vrsto mučnih prizorov, pritožb vsemogočnemu očetu, potem pa v najboljšem primeru pošteno zmerjanje, v slabšem pa tudi odpuved. Stari Gray je bil zaljubljen v svojega sina; zadostovalo je najmanjše opozorilo in takoj je bil odpuščen krivec, ki se je kakorkoli dotaknil J. E. Graya.

Na vse to je pomislil vratar, ko je globoko priklonjen pozdravil iz avtomobila izstopivšega mladega moža.

Mož? Ime mož je bilo za mladega Graya gotovo še preveč laskavo, ker mu je primaknilo nekaj let. kajti John Elias je bil šele nedavno izpolnil šestnajsto leto, čeprav je bil po postavi že odrasel.

— Ali je oče v svoji pisarni?

— Da, gospod.

John Elias je odhitel po stopnicah skozi dolgo pisarno, kjer je komaj mimogrede odzdravil na spoštljive pozdrave. Bil je malone že na pragu očetove pisarne, ko je naenkrat naletel na nepričakovano oviro.

Neki uradnik, ki je sicer spoštljivo odpiral sinu predsednika GM vrata, je to pot stopil predenj: — Oprostite, prosim, gospod. Vaš oče mi je strogo zabijal, da ne smem pustiti nikogar v pisarno... Ima namreč važno posvetovanje...

V oči mladega Graya se je zasvetil nevaren plamenček. To je imelo samo en pomen: da smatra take besede za nedovoljeno vmešavanje v svoje zadeve. On vendar ne potrebuje nikogar, ki bi mu kaj pojasnjeval in nihče nima pravice ogovarjati ga tako.

— Kadar vas bom potreboval, vam pozovnim iz očetove pisarne. Zdaj se pa poberite!

Uradnikov obraz je bil blede, pepelast. Ravnal se je po naročilu svojega šefa, izpolnil je njegovo poveljelo doslovno in vendar se mu je obetala zelo slaba nagrada...

— Kdo je pri očetu?

— Polkovnik Morris... Prišel je že pred dobro uro in posvetovanje bo gotovo kmalu končano...

Mladi Gray se je zamislil. Polkovnik Morris je spadal med tiste može, ki jih je poznal vse svet. Pred tremi leti je bil še mlad letalski častnik, ki je opozoril javnost nase s hitrostno tekmo. Na tekmi je zmagal in s tem si je zaslužil tudi povišanje. Obenem je pa dosegel, da so se jeli njegovi

predstojniki zanimati za njegove »vrtoglave« in »preveč tvegane« načrte in podvige. Morris je do bil letalo, dvignil se je z njim v zračne višave v New Yorku in spustil na tla v Rimu. To je bil začetek kariere mladega častnika, ki je dosegel v treh letih v Ameriki sijajne uspehe. Postal je znan po vsem svetu, bil je vzor vsakemu možu in ideal vsakemu mladeniču.

Mladi Gray je poznal polkovnika Morrisa. Poznal ga je iz mnogih slik in s filmov, večkrat ga je pa videl tudi na očetovem letališču. Bil je mož visoke postave, zagorelega, trdega obraza, v katerem so se svetili zdravi beli zobje. Star je bil okrog trideset let... Drugače bi ga mladi Gray najbrž ne bil znal opisati.

Kar so se odprla vrata in na pragu se je pojavil predsednik Gray s svojim gostom.

Morris je pravkar dejal:

— Hvala vam že vnaprej. Mislim, da bo Gray-Motors priznala prednost mojega načrta, gospod predsednik...

— Jaz o tem skoraj ne dvomim, polkovnik. Treba bo pa vso stvar še proučiti...

Mladenica je nenadno polkovnikov prihod tako zbežal, da sploh ni poskusil poseči v pogovor.

Gledal je, kako je oče stisnil slavnemu letalcu roko in kako ga je sam spremil iz predsobnice... Mladenica je ta čas smuknil v očetovo pisarno.

Nad veliko mizo se je še vedno valil modrikasti dim cigar. Bilo je jasno, da je bilo posvetovanje

24 ekspediciij

Smithsonian Institut v Washingtonu je poslal pred dobrim letom 24 ekspediciij, ki so v Siamu, v polarni Rusiji, v Venezueli, na Aleutih, na obali Grönlandije in drugod iskale nova odkritja in si prizadevale pojasniti razne skrivnosti tega sveta. Zadržaj teh ekspediciij se je nedavno vrnil. Njihovi uspehi so bili seveda zelo različni.

Največji materialni uspeh je dosegla skupina naravoslovcev, ki je pripeljala iz vzhodne Indije nad 2000 eksotičnih ptic, sesavcev in plazilcev. Zelo važna odkritja so se posrečila drugi ekspediciji v severnem Siamu. Ta je raziskala dve pogorji in odkrila razvaline slavnega starega siamskega mesta Chingsen Kao z važnimi ostanki nekdanje siamske kulture.

Plinske maske v zastavljalnice

Londonsko prebivalstvo je dobilo plinske maske — seveda brez filtrov — zastonj. V Parizu temu ni bilo tako, tam so prepuščali ljudem, da si sami preskrbe plinske maske. Mnogi so jih kupili, ker niso bile predrage, a za življenje se boji vsak človek. Zdaj, ko je nevarnost nove vojne minila, so pa postale plinske maske Parizanom odveč. Prodati jih seveda niso hoteli, ker človek nikoli ne ve, kaj še pride. In tako so jih jeli nositi v zastavljalnice. Uradništvo v zastavljalnicah je bilo kar

zabarikadirano s plinskimi maskami. Ker ni vedelo kam z njimi, se je obrnilo na ravnateljstvo. V ravnateljstvu so se dolgo posvetovali, kaj bi storili s plinskimi maskami, ker jih je bilo preveč in ker ta roba ne gre v denar, če bi prišla na dražbo. Toda Parizani si znajo pomagati. Zagrozili so ravnateljstvu, da si nataknejo maske in navale tako na okenca. Toda to rot so se tudi Parizani zmotili. Ravnateljstvo se ni uklonilo pritisku in sklenilo je, da plinskih mask zastavljalnice v načelu ne bodo sprejemale. Plinske maske so namreč klasificirane kot kvaru podvrženo blago, ki ga zastavljalnice ne smejo sprejemati. To je tudi točno, kajti gumijaste cevke plinskih mask bi se v zastavljalnici pokvarile in maske bi ne bile več uporabne.

Afera lepe markize

Italijanski listi poročajo, da je tudi druga visoka rimska gospoda zapletena v afero markize Godi di Godio, ki je hotela v postelji spalnega vagona prenesti v Francijo en milijon lir in 50 funtov sterlingov. Po temeljitih zaslišanju je markiza priznala, da je dobila denar po posredovanju svojega moža od rimskega borznega agenta Renata Sacerdotija. Policija je aretirala tudi njenega moža in borznega agenta.

Sacerdoti je bil dolga leta predsednik sportnega kluba »Roma«, v rimskem finančnem in borznem svetu zelo dobro znan. Ker so v afero zapleteni še drugi, se preiskava nadaljuje. Aretranih je bilo še več osumljencev.

Rektor univerze kralja Aleksandra I. in dekan tehnične fakultete

sporočata tužno vest, da je dne 2. novembra umrl gospod

ing. Ciril Žnidaršič

redni univerzitetni profesor

Velezaslužnemu članu profesorskega kolegija ohrani univerza trajen in časten spomin. Pogreb bo v petek, dne 4. t. m. ob 14.30 izpred mrtvašnice obče državne bolnice na pokopališču pri Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 2. novembra 1938.

zelo dvomljivo, ker je oče toliko kadil. Na mizi, kjer je navadno oče pregledoval načrte in risbe svojih inženirjev, je ležalo več zemljevidov. Na vrhu je bil podroben načrt Južne Amerike, na katerem je bila rdeče začrtana pot iz Buenos Airesa tja gori nekam na sever.

Močna rdeča črta se je končala na beli lisi zemljevida v krogu, kje je bilo zarisanu vprašanje.

Mladenica je bil tako zatopljen v proučevanje, da niti opazil ni, da v sobi ni sam. Njegov oče se je bil ta čas vrnil...

— No, John? Kaj se zanimaš za Brazilijo? Prav kar sem imel o nji zelo zanimiv razgovor.

— S polkovnikom Morrisom, kaj ne?

— Videl si ga torej... da. — Polkovnik Morris mi je ponudil nekaj drznega. On hoče, da bi mu posodil dve trimotorni letali. Napotiti se namerava v Chaco in raziskati kraje, ki še niso zarisani na zemljevidih in o katerih vemo zelo malo. Recimo, da bi bila to sijajna reklama za moje motorje, toda to moram še dobro premisliti. Vprašati moram svoje sotrudnike... Zdaj bi pa rad vedel, čemu prihajaš ti k meni?

Iz svojih misli zdramljeni mladenica je brž odgovoril:

— Prihajam s prošnjo, da daš polkovniku Morrisu tri letala...

— Še tega je bilo treba! Jaz sem vesel, da je za eno letalo popustil, a ti, bodoči lastnik podjetja, hočeš biti tako radodaren...